

บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการตัดสินใจเลือกที่พัก รีสอร์ทของนักท่องเที่ยวกับการจัดการส่วนประสมทางการตลาดที่พักรีสอร์ท อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ คณะผู้วิจัยกำหนดการดำเนินการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method) การวิจัยประกอบด้วยวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และ การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) มี การดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่างการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. เครื่องมือในการวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
3. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่างการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยคณะผู้วิจัยได้กำหนดประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่างการเก็บรวบรวมข้อมูลดังต่อไปนี้

การวิจัยเชิงปริมาณ

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ทำการศึกษาคั้งนี้ ประกอบด้วย นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาพักรีสอร์ท อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาพักรีสอร์ท อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ เนื่องจากคณะผู้วิจัยไม่ทราบจำนวนนักท่องเที่ยว จึงใช้การคำนวณหาขนาดตัวอย่างจากสูตรกรณีไม่ทราบจำนวนประชากร ดังนี้

กลุ่มตัวอย่าง

การคำนวณกลุ่มตัวอย่างเนื่องจากคณะผู้วิจัยไม่ทราบจำนวนประชากรว่ามีจำนวนเท่าใด ใช้สูตร

$$N = \frac{Z^2 \times (p) \times (q)}{e^2} \text{ (อ้างถึง ศิริวรรณ เสรีรัตน์, 2548 หน้า 193)}$$

เมื่อ

n คือ ขนาดตัวอย่าง

Z คือ ค่าปกติมาตรฐานที่ได้จากตารางแจกแจงปกติมาตรฐาน (Z-score) ขึ้นอยู่กับความเชื่อมั่น สำหรับการวิจัย กำหนด ค่า Z ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 เท่ากับ 1.96 (ความเชื่อมั่น 95%)

P คือ สัดส่วนของประชากรหรือความน่าจะเป็นของประชากรที่สนใจศึกษา

q คือ สัดส่วนของประชากรที่ไม่ได้สนใจศึกษา = 1-p

e คือ สัดส่วนความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้นได้ = 5% = .05

วิธีคำนวณกลุ่มตัวอย่าง

n = ขนาดตัวอย่าง

P = สัดส่วนประชากรที่ต้องการศึกษา

Z = คณะผู้วิจัยกำหนดค่าปกติมาตรฐานที่ได้จากตารางแจกแจงแบบปกติ

มาตรฐาน (Z - Score) ขึ้นอยู่กับระดับความเชื่อมั่นที่คณะผู้วิจัยกำหนดไว้ นั่นคือ $\alpha = .05$ หรือ $1 - \alpha/2 = 0.975$ ทำให้ $Z = Z 0.975$ เปิดตาราง Z ได้ 1.96 (ความเชื่อมั่น 95 %)

e = สัดส่วนของความคลาดเคลื่อน คณะผู้วิจัยกำหนดสัดส่วนของประชากรเท่ากับ 50% หรือ 0.50 และต้องการระดับความเชื่อมั่น .05 นั่นคือ ยอมให้คลาดเคลื่อนได้ 5 % = 0.05 ดังนั้นจึงแทนค่ากลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

$$n = \frac{(1.96)^2 \times .5 \times (1-.5)}{.05^2}$$

$$= 384.16 \text{ คน หรือประมาณ } 385 \text{ คน}$$

การสุ่มตัวอย่าง

การสุ่มตัวอย่าง โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวอำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ ให้ได้จำนวนตัวอย่างครบตามที่กำหนด

การวิจัยเชิงคุณภาพ

การดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพมีการนำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของนักท่องเที่ยวชาวไทยมาใช้เป็นประเด็นในการตั้งคำถามโดยนำประเด็นข้อคำถามจากการวิจัยเชิงปริมาณที่น่าสนใจมาใช้ในการตั้งคำถามกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) ตามประเด็นต่าง ๆ เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัย

การกำหนดประชากร

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

คณะผู้วิจัยได้ใช้แบบสัมภาษณ์ข้อมูลเชิงลึก (In - depth Interview) กับ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (key Informant) โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ตรงกับหัวข้อการวิจัยและวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม คือ

ผู้บริหารที่พักรีสอร์ท จำนวน 8 ราย เจ้าหน้าที่ของรัฐ จำนวน 4 ราย ผู้ประกอบการร้านค้าในชุมชน/คนในชุมชน จำนวน 4 ราย และนักท่องเที่ยว จำนวน 4 ราย รวมทั้งสิ้นจำนวน 20 ราย

เครื่องมือในการวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ในการวิจัยคณะผู้วิจัยได้กำหนดเครื่องมือในการวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือดังต่อไปนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเชิงปริมาณ

คณะผู้วิจัยได้กำหนดเครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสอบถาม เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อให้ได้ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9387 โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลและลักษณะส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยว จำนวน 10 ข้อ ประกอบไปด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพครอบครัว อาชีพ รายได้ส่วนบุคคลต่อเดือน ระยะเวลาในการใช้บริการ จำนวนคนร่วมเดินทาง ค่าใช้จ่ายในการเข้าพัก สาเหตุในการเดินทางมาพักที่รีสอร์ท

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกที่พักรีสอร์ท อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 25 ข้อ ดังต่อไปนี้

1. การรับรู้ถึงความต้องการ จำนวน 4 ข้อ
2. การค้นหาข้อมูล จำนวน 5 ข้อ
3. การประเมินผลข้อมูล/แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการตัดสินใจ จำนวน 5 ข้อ
4. การตัดสินใจ จำนวน 5 ข้อ
5. การประเมินภายหลังการใช้บริการ จำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการส่วนประสมทางการตลาดที่พักรีสอร์ท อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 46 ข้อ ดังต่อไปนี้

1. ราคา จำนวน 6 ข้อ
2. ช่องทางการจัดจำหน่าย จำนวน 6 ข้อ
3. ผลิตภัณฑ์ จำนวน 7 ข้อ
4. การส่งเสริมทางการตลาด จำนวน 8 ข้อ
5. ลักษณะทางกายภาพ จำนวน 7 ข้อ
6. บุคลากร จำนวน 6 ข้อ
7. กระบวนการ จำนวน 6 ข้อ

การวิจัยเชิงคุณภาพ

คณะผู้วิจัยได้กำหนดเครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์ เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อให้ได้ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. วิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์
 - 1.1 กำหนดปัญหาการวิจัย วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2 ศึกษาแนวคิดทฤษฎีผลงานวิจัยเกี่ยวข้องกับแนวคิดเกี่ยวกับการตัดสินใจ การจัดการส่วนประสมทางการตลาด

1.3 ประยุกต์แนวคิดทฤษฎีผลงานวิจัยเกี่ยวข้องกับแนวคิดเกี่ยวกับการตัดสินใจ การจัดการส่วนประสมทางการตลาดโดยมาจากทฤษฎีและผลงานวิจัย โดยพิจารณาถึงความสอดคล้อง กับปัญหาการวิจัย วัตถุประสงค์ของการวิจัยและขอบเขตของการวิจัย

1.4 สร้างแบบสัมภาษณ์โดยการสร้างข้อคำถามและใช้ภาษาที่เหมาะสมง่ายต่อการทำความเข้าใจพร้อมทั้งออกแบบให้เหมาะสมไม่สั้นหรือยาวจนเกินไปของข้อคำถามและให้มีความ สวยงามพอสมควรและนำประเด็นที่ได้จากการวิจัยเชิงปริมาณมาใช้ในการตั้งคำถาม

2. ประเด็นการสัมภาษณ์

เนื้อหาของแบบสัมภาษณ์มีองค์ประกอบ 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ได้แก่ ส่วนนำเป็นข้อมูลของ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) ส่วนที่ 2 ประเด็นแนวทางการสัมภาษณ์การบริหารจัดการที่พิก ประกอบไปด้วย การบริหารจัดการที่พิก การดูแลรักษาสภาพแวดล้อม การส่งเสริมสนับสนุนชุมชน และการปฏิบัติ/รักษากฎหมาย

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือของการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ นั้น คณะวิจัยได้นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นไปทดสอบความแม่นยำหรือเที่ยงตรง (Validity) ดังต่อไปนี้

นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปปรึกษาที่ปรึกษาแก้ไขเพิ่มเติมแล้วนำแบบสอบถามที่ปรับปรุง ครั้งที่ 1 ไปทดสอบความแม่นยำโดยขอคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านในงานวิจัยเรื่องนี้ เพื่อ ตรวจสอบแก้ไขดูความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์เนื้อหาว่ามีความสอดคล้องกันหรือไม่ และตลอดจนคำวิจารณ์เสนอแนะ และตัดสินใจในการเลือกใช้คำหรือข้อความ ในแบบสอบถามให้ คะแนนค่าความเที่ยงตรงของเครื่องมือ (IOC: Index of item objective congruence) โดย คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.6-1.0 ไว้ใช้เป็นข้อคำถามจริง และตัดข้อคำถามที่มีค่า IOC น้อยกว่า 0.6 ทิ้งไป โดยมีสูตรการคำนวณค่าความเที่ยงตรง ดังต่อไปนี้

$$\text{สูตร } IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC	แทน	ค่าดัชนีความสอดคล้อง
$\sum R$	แทน	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ภายหลังการการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือของการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้คะแนนวัดความแม่นยำทุกข้อมากกว่า 0.6 จากนั้นผู้วิจัยได้นำผลการประเมินและแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอให้ที่ปรึกษาตรวจสอบครั้งสุดท้าย

นอกจากนี้สำหรับการวิจัยเชิงปริมาณคณะวิจัยนำแบบสอบถามไปหาคุณภาพของเครื่องมือโดยการทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ในเครื่องมือมาตรวัดแบบลิเคิร์ต (Likert Scale) และใช้สูตรคูเดอร์ ริชาร์ดสัน 2 (Kuder Richardson 21 หรือ KR-21 อ้างถึงใน บุญใจ ศรีสถิตยน์รากรู, 2547, หน้า 231-243)

สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค

$$\alpha = \left[\frac{n}{n-1} \right] \left[1 - \frac{\sum S_1^2}{S_1^2} \right]$$

α = คือค่าความสอดคล้องภายใน

n = คือจำนวนข้อคำถามในแบบสอบถาม

$\sum S_1^2$ = คือผลรวมของความแปรปรวนของคะแนนรายข้อ

S_1^2 = คือความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับ

สูตรคูเดอร์ริชาร์ดสัน 21

$$r_{21} = \left[\frac{n}{n-1} \right] \left[1 - \frac{\bar{X}(n-\bar{X})}{nS^2} \right]$$

r_{21} = คือค่าความสอดคล้องภายใน

n = คือจำนวนข้อคำถามในแบบสอบถาม

\bar{X} = คือค่าเฉลี่ยของคะแนนทั้งฉบับ

S^2 = คือค่าความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

ผลการตรวจสอบค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถาม ได้ค่าความเชื่อมั่นที่ระดับ .9387 (ภาคผนวก ง) และรายด้านมีดังต่อไปนี้

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกที่พักที่พักรีสอร์ท อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 25 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .7110 วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นเป็นรายด้าน ดังต่อไปนี้

1. การรับรู้ถึงความต้องการ จำนวน 4 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .7025
2. การค้นหาข้อมูล จำนวน 5 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .7277
3. การประเมินผลข้อมูล/แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการตัดสินใจ จำนวน 5 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .7921
4. การตัดสินใจ จำนวน 5 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .7732
5. การประเมินภายหลังการใช้บริการ จำนวน 6 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9480

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการส่วนประสมทางการตลาดที่พักรีสอร์ท อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 46 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9713 วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นเป็นรายด้าน ดังต่อไปนี้

1. ราคา จำนวน 6 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8992
2. ช่องทางการจัดจำหน่าย จำนวน 6 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9105
3. ผลិតภัณฑ์ จำนวน 7 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 8484
4. การส่งเสริมทางการตลาด จำนวน 8 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9174
5. ลักษณะทางกายภาพ จำนวน 7 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9505
6. บุคลากร จำนวน 6 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9790
7. กระบวนการ จำนวน 6 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9301

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเชิงปริมาณ

1. การตรวจสอบข้อมูล (Editing) คณะผู้วิจัยจะตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม และคัดเอาแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ออก

2. การลงรหัส (Coding) คณะผู้วิจัยจะนำแบบสอบถามที่มีความถูกต้องสมบูรณ์มาลงรหัสตามที่ได้กำหนดไว้

3. การประมวลผลข้อมูล คณะผู้วิจัยจะนำแบบสอบถามที่ผ่านการลงรหัสเรียบร้อยแล้วมาบันทึกข้อมูลลงในเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการประมวลผลข้อมูล

4. การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ดังนี้

4.1 นำข้อมูลในแบบสอบถามตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลและลักษณะส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวแจกแจงความถี่และนำเสนอผลเป็นคำร้อยละ

4.2 นำข้อมูลในแบบสอบถามตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกที่พัก รีสอร์ท อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ มาหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวัดระดับข้อมูลจากแบบสอบถามประเภทอันตรภาคชั้น (Interval Scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ซึ่งมีการกำหนดระดับคะแนน ดังนี้

ระดับคะแนน	5	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
ระดับคะแนน	4	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่เห็นด้วย
ระดับคะแนน	3	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่ไม่แน่ใจ
ระดับคะแนน	2	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่ไม่เห็นด้วย
ระดับคะแนน	1	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ระดับการให้คะแนนเฉลี่ยในแต่ละระดับชั้น ใช้สูตรการคำนวณช่วงกว้างของชั้น โดยพิจารณาตามเกณฑ์ของเบสท์ (Best, 1977. p. 181 – 183.) ตามลำดับดังนี้

$$\frac{\text{Maximum} - \text{Minimum}}{\text{Interval}} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}}$$

$$= \frac{5 - 1}{5} = 0.8$$

จากนั้นนำมาหารระดับเฉลี่ย โดยกำหนดความหมาย ดังนี้

ข้อคำถามความคิดเห็นที่สอดคล้องต่อการกระบวนการตัดสินใจเลือกที่พัก อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ กำหนดเกณฑ์เฉลี่ยให้คะแนนดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	ระดับ	แปลผล
4.21 – 5.00	มากที่สุด	ระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
3.41 – 4.20	มาก	ระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่เห็นด้วย
2.61 – 3.40	ปานกลาง	ระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่ไม่แน่ใจ
1.81 – 2.60	น้อย	ระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่ไม่เห็นด้วย
1.00 – 1.80	น้อยที่สุด	ระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

4.3 นำข้อมูลในแบบสอบถามตอนที่ 3 แบบสอบถามทัศนคติต่อการจัดการส่วนประสมทางการตลาดที่พักรีสอร์ท อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ มาหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การวัดระดับข้อมูลจากแบบสอบถามประเภทอันตรภาคชั้น (Interval Scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ซึ่งมีการกำหนดระดับคะแนน ดังนี้

ระดับคะแนน	5	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
ระดับคะแนน	4	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่เห็นด้วย
ระดับคะแนน	3	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่ไม่แน่ใจ
ระดับคะแนน	2	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่ไม่เห็นด้วย
ระดับคะแนน	1	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ข้อคำถามความคิดเห็นการจัดการส่วนประสมทางการตลาดที่พักรีสอร์ท อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ กำหนดเกณฑ์เฉลี่ยให้คะแนนดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	ระดับ	แปลผล
4.21 – 5.00	มากที่สุด	ระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
3.41 – 4.20	มาก	ระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่เห็นด้วย
2.61 – 3.40	ปานกลาง	ระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่ไม่แน่ใจ
1.81 – 2.60	น้อย	ระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่ไม่เห็นด้วย
1.00 – 1.80	น้อยที่สุด	ระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

5. การวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐาน โดยใช้สถิติเชิงอนุมาน ดังนี้

5.1 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน โดยการวิเคราะห์ค่าที (Independent-Samples t-test)

5.2 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA: Analysis of Variance)

5.3 วิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ใช้สถิติสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) การหาค่าสัมประสิทธิ์ r

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐานได้แก่

1.1 การหาค่าร้อยละ (Percentage) เพื่อใช้แปลความหมายของข้อมูลต่าง ๆ

1.2 การหาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) เพื่อใช้แปลความหมายของข้อมูลด้านต่าง ๆ

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ	\bar{X}	แทน	คะแนนเฉลี่ย
	$\sum x$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

1.3 การหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อใช้แปลความหมายของข้อมูลด้านต่าง ๆ

$$SD = \sqrt{\frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	SD	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง
	X	แทน	คะแนนแต่ละตัวในกลุ่มตัวอย่าง
	$\sum x^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	$(\sum x)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

2. สถิติที่ใช้ในการทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

การทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ผลการตรวจสอบค่าความเชื่อมั่น ได้ค่าความเชื่อมั่นที่ระดับ .9387 (ภาคผนวก ง)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 การทดสอบค่า t-test ใช้ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่าง 2 กลุ่มเพื่อใช้ทดสอบสมมติฐาน

3.2 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป

กรณีพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ที่ระดับนัยสำคัญ .05 หรือระดับความเชื่อมั่น 95% โดยใช้สูตรตามวิธี Least Significant Difference (LSD) เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง

3.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานค่าสหสัมพันธ์ (r) ใช้สถิติการวิเคราะห์ของ Pearson การหาค่าสัมประสิทธิ์ r

$$r = \frac{n\sum XY - (\sum X)(\sum Y)}{\sqrt{[n\sum X^2 - (\sum X)^2][n\sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

r = ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

x, y = ตัวแปรที่ต้องการหาค่าความสัมพันธ์

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์(r) มีค่าตั้งแต่ 0 ถึง 1 แสดงความสัมพันธ์ทางบวกหรือทางเดียวกัน

เกณฑ์การแปลความหมายค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2541 หน้า 316) มีดังนี้

มีค่าระหว่าง	0.91 -1.00	หมายถึง	มีความสัมพันธ์ในระดับสูงมาก
มีค่าระหว่าง	0.71 -0.90	หมายถึง	มีความสัมพันธ์ในระดับสูง
มีค่าระหว่าง	0.31 -0.70	หมายถึง	มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง
มีค่าระหว่าง	0.01 -0.30	หมายถึง	มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ
มีค่า	0.00	หมายถึง	ไม่มีความสัมพันธ์กัน

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

เมื่อได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก ทั้งการสัมภาษณ์รายบุคคลและการสัมภาษณ์แบบกลุ่มครบถ้วนตามที่กำหนดแล้ว ผู้วิจัยได้นำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์ ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ถอดเทปที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญทุกคนอย่างละเอียด
2. นำข้อมูลที่ได้จากการถอดเทปสัมภาษณ์มาอ่านทบทวนเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)